

Kohtuasi C-428/20

Eelotsuse taotlus

Saabumise kuupäev:

11. september 2020

Eelotsuse taotluse esitanud kohus:

Sąd Apelacyjny w Warszawie (Varssavi apellatsioonikohus, Poola)

Eelotsuse taotluse kuupäev:

28. august 2020

Kaebaja:

A. K.

Vastustaja:

Skarb Państwa

[...]

KOHTUMÄÄRUS

28. august 2020

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny (Varssavi apellatsioonikohus, I tsiviilkolleegium) [...]:

[...]

tegi 28. augustil 2020 Varssavis toimunud kohtuistungil

[...]

seoses A. K. hagiga

Skarb Państwa (riigikassa, Poola), esindaja: minister [...] vastu

maksenõude asjas,

lahendades hageja apellatsioonkaebust Sąd Okręgowy w Warszawie (Varssavi regionaalne kohus, Poola) otsuse peale

[...]

kohtumääruse:

1. Esitada Euroopa Liidu Kohtule eelotsusetaotlus järgmise küsimuse kohta:

Kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/14/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiive 72/166/EMÜ, 84/5/EMÜ, 88/357/EMÜ ja 90/232/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/26/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustuse kohta artikli 2 alusel oli liikmesriik, kes kehtestas minimaalse hüvitamise piirmäära kohandamiseks üleminekuperioodi, 30 kuu jooksul pärast direktiivi rakendamise tähtaja möödumist kohustatud suurendama hüvitamise piirmäära vähemalt pooleni direktiivi 84/5/EMÜ (muudetud kujul) artikli 1 lõikes 2 sätestatud summadest:

- kõikide liikluskindlustuslepingute suhtes, mis on kehtivad pärast nende 30 kuu möödumist, seal hulgas lepingud, mis on sõlmitud enne 11. detsembrist 2009, kuid mis pärast seda kuupäeva on jätkuvalt kehtivad pärast 11. detsembrist 2009 aset leidnud kindlustusjuhtumite suhtes,

- või ainult uute liikluskindlustuse lepingute puhul, mis on sõlmitud pärast 11. detsembrist 2009?

2. Kriminaalmenetluse seadustiku (Kodeks postępowania karnego) artikli 177 § 1 punkti 3¹ alusel peatada apellatsioonimenetlus.

[...]

PÕHJENDUS [lk 2]

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/14/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiive 72/166/EMÜ, 84/5/EMÜ, 88/357/EMÜ ja 90/232/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/26/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustuse kohta (ELT 2005, L 149, lk 14; edaspidi „direktiiv 2005/14“) artikkel 2 koostoimes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta direktiivi 2009/103/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustuse ja sellise vastutuse kindlustamise kohustuse täitmise kohta artikliga 29.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 267.

Vaidluse ese

1. Vaidluse ese on riigikassa vastu esitatud nõue hüvitada kahju, mille on põhjustatud direktiivi 2005/14 vale ja mittetäielik rakendamine.

Juhtumi faktilised asjaolud

2. 12. oktoobril 2010 toimus [...] Poolas [...] raske liiklusõnnetus [...], mille tagajärjel hukkus 16 inimest, nende hulgas G. M. ja liiklusõnnetuse põhjustanud juht V. [...], kes oli ajavahemikuks 8. detsembrist 2009 kuni 7. detsembrini 2010 sõlminud mootorsõiduki valdaja tsiviilvastutuskindluse lepingu [kindlustusseltsiga] [...] S.A., mille asukoht on Ł. [...].

3. Seoses G. M.-i surmaga esitas tema tütar A. K., kes on hageja, 2. märtsil 2011 hüvitisnõude summas [...], nõudes talle tekitatud kahju hüvitamist. Kahjukäsitlusmenetluses sai hageja (...) tsiviilseadustiku (Kodeks cywilny) artikli 446 § 4 alusel 47 000 Poola zloti hüvitisena mittevaralise kahju eest ja tsiviilseadustiku artikli 446 lõike 3 alusel 5000 zloti majandusliku olukorra olulise halvenemise eest.

4. Lõpuks teatas [...] A. K.-le, et tsiviilvastutuskindluse poliisi nr [...] alusel oli hüvitamise piirmäär ammendatud.

Hagi nõuded ja poolte märkused

5. Hageja nõuab, et riigikassa maksaks kahjuhüvitist 78 000 Poola zloti koos viivisega, et hüvitada kahju, mis on tekkinud direktiivi 2005/14 mittetäieliku rakendamise tagajärjel. Ta väidab, et kui direktiiv oleks rakendatud nõuetekohaselt, oleks tal õigus saada täiendavalt 78 000 Poola zloti hüvitisena ema surmast tingitud mittevaralise kahju eest. Direktiivi puuduliku rakendamise tõttu jäi ta ilma võimalusest saada seda hüvitist [...], mis tähendab, et kostja on tekitanud hagejale materiaalselt kahju selle summa ulatuses.

6. Hageja leiab, et Poola riik oli kohustatud rakendama direktiivi 2005/14 sätteid nii, et alates 11. detsembrist 2009 oleks mootorsõiduki valdaja kohustusliku tsiviilvastutuskindlustuse lepingu puhul hüvitamise piirmäär isikukahju puhul 2 500 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta. Ent 24. mai 2007. aasta seadus, millega muudetakse seadust tsiviilvastutuskindlustuse, kindlustusseltside garantiifondide ja liikluskindlustusseltside Poola büroo kohta ja kindlustustegevuse seadust (Ustawa z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej) seadis kaitse ulatuse õnnetusjuhtumi tagajärjel isikutele põhjustatud kahju puhul, mis oli tekkinud 11. detsembri 2009. aasta ja 2010. aasta detsembri vahelisse ajavahemikku jääva kindlustusjuhtumi tagajärjel, sõltuvusse kindlustuslepingu sõlmimise kuupäevast. Sel ajavahemikul kehtisid nimelt samal ajal nii lepingud, mis olid sõlmitud alates 11. [lk 3] detsembrist 2009 ja milles oli ette nähtud 2 500 000 euro suurune hüvitamise piirmäär, kui ka lepingud, mis olid sõlmitud enne 11. detsembrist 2009 ja mille hüvitamise piirmäär oli vaid 1 500 000 eurot.

7. Kostjaks olev riigikassa, keda esindab minister [...], palub jätta kaebuse rahuldamata. Ta väidab, et direktiiv on õigesti rakendatud. Ta viitab seaduse tagasiulatuva jõu puudumise põhimõttele ja märgib lisaks, et Euroopa Komisjon algatas Poola suhtes rikkumismenetluse [...] [...] seoses direktiivi 2005/14 rakendamisel toime pandud rikkumistega, kuid 28. aprillil 2016 otsustas komisjon selle menetluse lõpetada. Kostja leiab, et komisjon tunnistas seega, et liidu õigust ei ole rikutud.

Asjakohased Euroopa Liidu õigusnormid

8. Direktiiv 2005/14

Artikkel 2

Direktiivi 84/5/EMÜ muudatused

Direktiivi 84/5/EMÜ artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

1. Direktiivi 72/166/EMÜ artikli 3 lõikes 1 osutatud kindlustus peab kohustuslikult katma nii vara- kui isikukahju.

2. Ilma et see piiraks võimalike suuremate tagatiste sätestamist liikmesriikides, nõuab iga liikmesriik, et kindlustus oleks kohustuslik vähemalt järgmiste summade ulatuses:

a) isikukahju puhul minimaalne hüvitamise piirmäär 1 000 000 eurot kannatanu kohta või 5 000 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta olenemata kannatanute arvust;

b) varakahju puhul 1 000 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta olenemata kannatanute arvust.

Liikmesriigid võivad vajadusel kehtestada kuni vieaastase üleminekuperioodi alates Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/14/EÜ (millega muudetakse nõukogu direktiive 72/166/EMÜ, 84/5/EMÜ, 88/357/EMÜ ja 90/232/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/26/EÜ mootorsõidukite kasutamise tsiviilvastutuskindlustuse kohta), rakendamise kuupäevast, [...] mille jooksul kohandatakse minimaalsed hüvitamise piirmäärad käesolevas lõikes ette nähtud summadeni.

Liikmesriigid, kes sellise üleminekuperioodi kehtestavad, teavitavad sellest komisjoni ning märgivad ära üleminekuperioodi kestuse.

30 kuu jooksul alates direktiivi 2005/14/EÜ rakendamise kuupäevast suurendavad liikmesriigid tagatise vähemalt pooleni käesolevas lõikes ettenähtud tasemetest.“

9. Direktiiv 2009/103

Artikkel 29 Kehtetuks tunnistamine

Direktiivid 72/166/EMÜ, 84/5/EMÜ, 90/232/EMÜ, 2000/26/EÜ ja 2005/14/EÜ, mida on muudetud I lisa A osas loetletud direktiividega, tunnistatakse kehtetuks. See ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud I lisa B osas esitatud direktiivide siseriikliku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega. [lk 4]

Asjakohased riigisisised õigusnormid

10.

24. mai 2007. aasta seadus, millega muudetakse seadust tsiviilvastutuskindlustuse, kindlustusseltside garantiifondide ja liikluskindlustusseltside Poola büroo kohta ja kindlustustegevuse seadust (Ustawa z dnia 24 maja 2007 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. nr 102, jrk nr 691; edaspidi „24. mai 2007. aasta seadus“))

Artikkel 1

22. mai 2003. aasta seaduses tsiviilvastutuskindlustuse, kindlustusseltside garantiifondide ja liikluskindlustusseltside Poola büroo kohta (Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych; (Dz. U., nr 124, jrk nr 1152, muudetud redaktsioon) tehakse järgmised muudatused:

Artikkel 1 [...]

Artikkel 2: Artikli 36 lõige 1 asendatakse järgmisega: 1. Hüvitis määratakse kindlaks ja see makstakse välja mootorsõiduki valdaja või juhi tsiviilvastutuse piires, mis aga ei ületa kindlustuslepingus kindlaks määratud hüvitamise piirmäära. Hüvitamise piirmäär Poola zlottides arvestatult ei või olla väiksem kui:

isikukahju korral 5 000 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta, olenemata kannatanute arvust,

varakahju korral 1 000 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta, olenemata kannatanute arvust,

– mis määratakse kindlaks Narodowy Bank Polski [Poola keskpank] poolt kindlustusjuhtumi toimumise päeval avaldatud keskmise kursi kohaselt.

[...]

Artikkel 3

Kindluslepingutele, mis sõlmiti enne käesoleva seaduse jõustumist, kohaldatakse sel lepingu sõlmimise ajal kehtinud õigusnorme.

Artikkel 5

Mootorsõiduki valdaja tsiviilvastutuskindlustuse lepingute ja põllumajandusettevõtjate tsiviilvastutuskindlustuse lepingute puhul on minimaalne hüvitamise piirmäär Poola zlottides arvestatult:

1) enne 10. detsembrist 2009 sõlmitud lepingute puhul:

a) isikukahju korral 1 500 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta, olenemata kannatanute arvust,

b) varakahju korral 300 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta, olenemata kannatanute arvust

– mis määratakse kindlaks Narodowy Bank Polski [Poola keskpank] poolt kindlustusjuhtumi toimumise päeval avaldatud keskmise kursi kohaselt.

2) ajavahemikus 11. detsembrist 2009 kuni 10. juunini 2012 sõlmitud lepingute puhul:

a) isikukahju puhul 2 500 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta, olenemata kannatanute arvust,

b) varakahju puhul 500 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta, olenemata kannatanute arvust, [lk 5]

– mis määratakse kindlaks Narodowy Bank Polski [Poola keskpank] poolt kindlustusjuhtumi toimumise päeval avaldatud keskmise kursi kohaselt.

11.

Tsiviilseadustik (Kodeks cywilny):

Artikli 446 § 1. Kui kannatanu kehavigastuse või tervisekahjustuse tagajärjel suri, peab kahju hüvitamiseks kohustatud isik hüvitama ravi- ja matusekulud isikule, kes need kandis. [...]

§ 4. Kohus võib samuti mõista surnud isiku pereliikmetele välja kohase summa tekitatud mittevaralise kahju rahalise hüvitisena.

Artikli 417 § 1 Kahju eest, mis on tekitatud õigusvastase tegevuse või tegevusetusega avaliku võimu teostamisel, vastutab Skarb Państwa [riigikassa] või kohaliku omavalitsuse asutus või muu juriidiline isik, kes seda võimu seaduse alusel teostab.

Artikli 417¹§ 4 Kui kahju on põhjustatud sellise normatiivakti vastu võtmata jätmisest, mille vastuvõtmise kohustus on ette nähtud õigusnormiga, tuvastab selle akti vastu võtmata jätmise õigusvastasuse kahju hüvitamise asja menetlev kohus.

12.

22. mai 2003. aasta seaduses tsiviilvastutuskindlustuse, kindlustusseltside garantiifondide ja liikluskindlustusseltside Poola büroo kohta (Ustawa z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych; Dz. U., nr 124, jrk nr 1152, muudetud redaktsioon; edaspidi „kohustusliku kindlustuse seadus“):

Artikli 19 lõige 1 Isik, kellel on seoses tsiviilvastutuskindlustusega kaetud juhtumiga õigus kahjuhüvitisele, võib asjaomase nõude esitada vahetult kindlustusandja vastu. [...]

Artikli 26 lõige 1 Sõiduki valdaja tsiviilvastutuskindlustuse leping sõlmitakse 12 kuuks, ilma et see piiraks artikli 27 kohaldamist.

Tsiviilmenetluse senine käik

13. Sąd Okręgowy w Warszawie (Varssavi regionaalne kohus) jättis 30. mai 2016. aasta otsusega hagi rahuldamata. Kohus otsustas, et kindlustuspoliisi nr [...] alusel hüvitamise piirmäär ei ole ammendunud, mistõttu hagejale ei ole kahju tekitatud. [...] [a]pellatsioonikohus tühistas [...] selle kohtuotsuse ja saatis kohtuasja tagasi eelmisele kohtuastmele. Apellatsioonikohus leidis, et hüvitamise piirmäär on lõplikult ammendunud, mistõttu on esimese astme kohtu ülesanne teha otsus väite kohta, et direktiiv 2005/14 on rakendatud valesti, ja teha kindlaks, kas hagejale on kahju tekitatud.

14. Regionaalne kohus jättis hagi 20. märtsi 2019. aasta otsusega rahuldamata.

15. Viidates tsiviilseadustiku artikli 417¹ §-le 4, tõdes regionaalne kohus, et õigusnormidest ei tulene kodaniku õigust nõuda seadusandliku tegevusetuse tõttu tekkinud mittevaralise kahju hüvitamist. Samas nõuab hageja esimese astme sõnul mittevaralise kahju hüvitamist, mitte varalise kahju hüvitamist.

16. Lisaks märkis regionaalne kohus, et direktiiv 2005/14 on rakendatud nõuetekohaselt, kohaldades lubatud üleminekuperioode hüvitamise piirmäärade suurendamiseks pooleni lõplikust sihtsuurusest ja seejärel lõpliku sihtsuuruseni. Regionaalse kohtu sõnul puudutas direktiivis ette nähtud hüvitise piirmäärade suurendamise kohustus üksnes lepinguid, mis on sõlmitud pärast üleminekuperioodi lõppu, ega hõlmanud nõuet suurendada enne üleminekuperioodi lõppu sõlmitud lepingute puhul tagatud hüvitamise piirmäära, kuigi nende lepingute alusel tulenes kindlustuskaitse [lk 6] ka teatud ajaks pärast üleminekuperioodi lõppu. Kohus viitas õiguskindluse, seaduse tagasiulatava jõu puudumise ja lepinguvabaduse põhimõtetele.

17. Poola seadusandja, kes võttis direktiivi suunised Poola õiguskorda üle 24. mai 2007. aasta seadusega, mis jõustus 11. juunil 2007, kasutas üleminekuperioodide osas talle antud volitust, nähes ette hüvitamise piirmäära järkjärgulise suurendamise selle seaduse artiklis 5, milles on muu hulgas ette nähtud, et mootorsõiduki valdaja tsiviilvastutuskindlustuse lepingute puhul on minimaalne hüvitamise piirmäär Poola zlottides arvestatult:

- isikukahju korral 1 500 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta, olenemata kannatanute arvust, nende lepingute puhul, mis on sõlmitud kuni 10. detsembrini 2009,

- isikukahju korral 2 500 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta, olenemata kannatanute arvust, nende lepingute puhul, mis on sõlmitud ajavahemikus 11. detsembrist 2009 kuni 10. juunini 2012.

18. Seega suurendas seadusandja hüvitamise piirmäära pooleni sihtsuurusest nende lepingute puhul, mis olid sõlmitud 11. detsembrist 2009 kuni 10. juunini 2012. Õnnetuse põhjustanud sõiduki, milles hageja ema hukkus, tsiviilvastutuskindlustuse leping oli sõlmitud 8. detsembril 2009. Selle suhtes tuli kohaldada 24. mai 2007. aasta seaduse artikli 5 punkti 1, mille kohaselt isikukahju korral on hüvitamise piirmäär 1 500 000 eurot kindlustusjuhtumi kohta, olenemata kannatanute arvust.

19. Regionaalse kohtu hinnangul on direktiivi 2005/14 selline rakendamine täielik, mitte puudulik.

20. Hageja esitas regionaalse kohtu 20. märtsi 2019. aasta otsuse peale apellatsioonkaebuse, väites eelkõige, et rikutud on tsiviilseadustiku artikli 417¹ § 4, kuna selles otsuses eeldati põhjendamatult, et kostja on direktiivi 2005/14 riigisisese õiguskorras nõuetekohaselt rakendanud.

Eelotsusetaotluse esitamise põhjendused

21. Apellatsioonikohus märgib, et alates Euroopa Kohtu 24. oktoobri 2013. aasta otsusest kohtuasjas C-22/12 on selge, et mootorsõidukite kasutamise kohustuslik tsiviilvastutuskindlustus peab katma liiklusõnnetuses hukkunu lähedastele tekitatud mittevaralise kahju hüvitamise, kui selline hüvitamine on kohaldatavatest riigisisestest õigusnormidest tulenevalt ette nähtud kindlustatud isiku tsiviilvastutuse alusel. Selles osas laieneb kaitse kõigile isikutele, kellel on riigisiseste tsiviilvastutust käsitlevate õigusnormide alusel õigus mootorsõidukiga tekitatud kahju hüvitamisele.

22. Poola õiguses on hüvitamine sätestatud ka tsiviilseadustiku artikli 446 § 4. Selles sättes ette nähtud hüvitamine on hõlmatud sõiduki valdaja kohustusliku tsiviilvastutuskindlustusega.

23. Apellatsioonikohus leiab, et kui hageja ei ole saanud rahalist hüvitist, mida [...] tal oli õigus saada, hüvitamise piirmäära ammendumise tõttu, siis on tal

tekkinud varaline kahju, mis vastab erinevusele [...] poolt makstud hüvitise ja hüvitise vahel, mida tal on õigus saada. Kui peab paika väide, et direktiiv on rakendatud puudulikult, siis vastutab tekkinud kahju eest riik tsiviilseadustiku artikli 417¹ lõike 4 alusel.

24. Apellatsioonikohus märgib, et direktiivi 2005/14 põhjenduse 10 kohaselt on direktiivi eesmärk tagada kannatanute kaitse. Apellatsioonikohus on seisukohal, et direktiivist 2005/14 ei leia ühtegi elementi, mis toetaks seda, et tugevdatud kaitse võiks hõlmata ainult osa kannatanutest ühe aasta jooksul alates 30-kuulise üleminekuperioodi lõppemisest (ja analoogia alusel ühe aasta pärast 5-aastase üleminekuperioodi lõppemist). Eelkõige puuduvad direktiivis sätted, mis otseselt piiraksid hüvitamise piirmäära suurendamise kohustuse üksnes nende lepingutega, mis on sõlmitud alates 11. detsembrist 2009, jättes täielikult kõrvale varem sõlmitud kindlustuslepingud, mis siiski jätkuvalt kehtisid teatava ajavahemiku vältel pärast 11. detsembrist 2009.

25. Apellatsioonikohus ei näe põhjust, mis võiks õigustada kannatanute õigusliku kaitse erinevat taset samal ajal toimunud eri liiklusõnnetuste puhul, seda enam, et selline erinev kohtlemine on juhtumipõhine, st sõltub kuupäevast, [lk 7] mil sõlmiti kindlustusleping kahjujuhtumi põhjustanud sõiduki suhtes. Nimetatud kohus ei leia argumente, mis toetaksid direktiivi sellist tõlgendust, mille kohaselt samal ajal kehtiksid nii lepinguid, mille puhul kohustusliku tsiviilvastutuskindlustuse hüvitamise piirmäär on 2 500 000 eurot, kui ka lepingud, mille puhul see piirmäär on oluliselt väiksem, st 1 500 000 eurot.

26. Apellatsioonikohus ei veena see, et kostja ja regionaalne kohus tuginevad seaduse tagasiulatuva jõu puudumise põhimõttele. See põhimõte ei takista olemasolevate kohustussuhete muutmist tuleviku osas.

27. Samuti on kaheldav, kas käesoleval juhul saab tugineda õiguskindluse põhimõttele. Nimelt võimaldas õigusloomeprotsessi aegsasti lõpule viia direktiivi rakendamise pikk ajavahemik ja õigus kasutada üleminekuperioodi, nii et 2008. aasta detsembris ja 2009. aastal sõlmitud kindlustuslepingute pooled olid teadlikud sellest, et alates 11. detsembrist 2009 toimunud kindlustusjuhtumite puhul on antava kaitse tase kõrgem. See võimaldanuks kindlustusandjatel kohandada kindlustusmakse suurust uute hüvitamise piirmääradega. Kõigi kindlustuslepingute osas uue hüvitamise piirmäära kehtestamine alates 11. detsembrist 2009 sai seega toimuda õiguskindluse põhimõtet järgides.

28. Neil põhjustel kaldub appellatsioonikohus toetama direktiivi 2005/14 artikli 2 sellist tõlgendust, mille on välja pakkunud hageja.

29. Apellatsioonikohtul ei ole kahtlust, et direktiivi 2005/14 artiklis 2 ette nähtud tulemus kätkeb endas üksikisikute teatavate õiguste tunnustamist. Selle sätte eesmärk oli tõsta kannatanute kaitse taset, eelkõige suurendades kindlustuslepingute puhul hüvitamise piirmäärasid. Kui peaks selguma, et Poola riik on direktiivi rakendanud mittetäielikult ja seega valesti, oleks

hüvitamiskohustuse esimene tingimus kahtlemata täidetud (selles küsimuses viitab apellatsioonikohus Euroopa Kohtu 19. novembri 1991. aasta otsusele liidetud kohtuasjades C-6/90 ja C-9/90 ja eelkõige selle kohtuotsuse punktides 33–41 esitatud kaalutlustele). Alles siis, kui selle tingimuse täidetus on tuvastatud, on põhikohtuasjas võimalik kontrollida, kas ja mil määral tekkis hagejal kahju, millel on põhjuslik seos kostjaks oleval liikmesriigil lasuva kohustuse rikkumisega.

30. Apellatsioonikohus märgib, et ka muud regionaalse kohtu õiguslikud argumendid on puudulikud. On selge, et selles kohtuasjas nõuab hageja riigikassast hüvitist varalise kahju eest. Hageja väidab, et direktiivi puuduliku rakendamise tõttu ei olnud tal võimalik nõuda kindlustusandjalt 78 000 zlotti täiendavat hüvitist mittevaralise kahju eest, mille põhjustas tema ema surm. Tõepoolest, nagu esimese astme kohus tões, pidi kindlustusandja poolt hagejale makstav hüvitis hüvitama talle tekkinud mittevaralise kahju. See ei muuda aga tõika, et Poola õiguses ette nähtud mittevaralise kahju hüvitamise vorm on rahaline hüvitis. Seega tuleb asuda seisukohale, et puudulik rakendamine võis põhjustada varalist kahju hageja majanduslikule olukorrale selle tõttu, et ta ei saanud kindlustusandjalt rahalist hüvitist. Hageja poolt riigikassa vastu esitatud nõude kvalifitseerimine kahjuhüvitisnõudena ei välista seda, et hageja poolt kindlustusandja vastu esitatud rahuldamata rahaliste nõuete aluseks on mittevaraline kahju, mis tuleneb tema ema surmast.

31. Kuna Euroopa Kohus ei ole varem sellisele küsimusele vastanud, peab apellatsioonikohus neil asjaoludel vajalikuks menetlus peatada ja esitada Euroopa Kohtule eelotsusetaotlus direktiivi 2005/14 artikli 2 tõlgendamise kohta.

[...]